

Zaměstnanci a mzdy

- skupina 33
- mzdy zaměstnancům účtujeme na účet **331 - Zaměstnanci**
- pasivní závazkový účet
- pouze závazky z titulu mezd
- používáme nákladový účet **521 – Mzdové náklady**
- dále využíváme účty:
  - 342 – Ostatní přímé daně**
  - 336 – Zúčtování s institucemi SP a ZP**
  - 524 – Zákonné sociální a zdravotní pojištění**
- na účtu 331 Zaměstnanci účtujeme podle Zúčtovací a výplatní listiny
- **Zúčtovací a výplatní listiny** → účetní doklad, který obsahuje údaje o všech zaměstnancích za jeden měsíc
- **Mzdový list** → analytická evidence k účtu 331 Zaměstnanci
  - obsahuje informace o 1 zaměstnanci na 1 rok

ZVL obsahuje:

- obecné informace o účetní jednotce
- všichni zaměstnanci ve firmě
- jednotlivé složky mzdy

HRUBÁ MZDA = základní mzda + pohyblivé složky mzdy

Základní mzda:

- časová
- úkolová
- podílová
- pevná měsíční

Pohyblivé složky mzdy:

- náhrady (NE nemoc)
- prémie
- odměny
- příplatky (svátky, přesčas, práce v noci, ...)
- od hrubé mzdy se odečítají zákonné srážky → zdravotní pojištění, sociální pojištění, záloha na daň

ČISTÁ MZDA = HM – ZP (4,5 %) – SP (6,5 %) – záloha na daň

Zdravotní pojištění

- 4,5 % → odvádí zaměstnanec
- odvádí se zdravotním pojišťovnám
- 9 % → odvádí zaměstnavatel
- ze ZP se hradí: ošetření u lékaře, pobyt v lázních, léky

Sociální pojištění

- 6,5 % → odvádí zaměstnanec
  - a) 25 % → odvádí zaměstnavatel – musí celou náhradu za nemoc platit ze svého - zaměstnavatel hradí 3 týdny nemocenské
  - b) 26 % → odvádí zaměstnavatel – má nárok na část náhrady za nemoc vrátit od Správy sociálního zabezpečení
- odvádí se Správě sociálního zabezpečení
- ze SP se hradí: nemocenská, podpora v nezaměstnanosti, důchody, mateřská

ZÁLOHA NA DAŇ Z PŘÍJMU

- sráží se v případě, že zaměstnanec podepsal prohlášení k dani
- zaměstnanec podepisuje u 1 zaměstnavatele na 1 měsíc → nesmíme podepsat u více zaměstnavatelů na 1 období
- na základě prohlášení zaměstnavatel odečítá slevy na dani

Slevy na rok 2012:

- sleva na poplatníka → 2.070 Kč
- sleva na studenta → 335 Kč
- částečná invalidita → 210 Kč
- úplná invalidita → 420 Kč
- ZTP P (zdravotně postižený s průvodcem nebo se psem) → 1.345 Kč
- sleva na dítě → 1.117 Kč

Pokud zaměstnanec podepsal prohlášení:

- na konci roku může zaměstnanec požádat zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování daně ze mzdy → musí požádat o roční zúčtování do 15. února následujícího roku
- 15 % daň z příjmu
- uplatňují se roční slevy, na které má zaměstnanec nárok

Pokud zaměstnanec nepodepíše prohlášení:

- pokud je jeho mzda **do 5.000 Kč** → je mu sražena zvláštní sazba daně (srážková daň), která je ve výši 15 % → je konečná
- hrubá mzda byla **vyšší než 5.000 Kč** → postupuje se stejně jako by podepsal prohlášení

▪ záloha na daň z příjmu se vypočítává ze SHM (super hrubé mzdy)

$$\text{SHM} = \text{HM} * 1,34 \text{ (9 \% + 25 \% \rightarrow \text{zaměstnavatel})}$$

→ zaokrouhluje se na **celé stovku nahoru**

$$\text{ČÁSTKA K VÝPLATĚ} = \text{ČM} - \text{ostatní srážky} + \text{náhrady za nemoc}$$

Ostatní srážky:

- spoření
- alimenty
- exekuce

→ pokud zaměstnanec chce odvádět ostatní srážky, musí mít písemné povolení od zaměstnavatele

♪ V případě, že zaměstnanec neodpracuje celý měsíc (dovolená, nemoc) jeho mzda se musí přímo úměrně zkrátit.

$$\text{ZK} = (\text{měsíční základní mzda} / \text{počet hodin v měsíci}) * \text{počet odpracovaných hodin}$$

→ mezi výpočet zaokrouhlíme na 2 desetinná místa; konečný výsledek zaokrouhlíme na celé koruny

Náhrada za dovolenou:

- musíme vypočítat průměrný výdělek z předchozího čtvrtletí

$$\text{Ø} = (\text{HM za čtvrtletí} - \text{náhrada za dovolenou} / \text{počet odpracovaných hodin}) = \text{Ø}$$

$$\text{Náhrada} = \text{Ø} \times \text{počet hodin dovolené}$$

Náhrady za nemoc:

- zaměstnavatel je povinen během prvních 3 týdnů hradit zaměstnanci náhrady za nemoc
- poskytuje se pouze za pracovní dny od 4 pracovního dne
- v případě delší nemoci, poskytuje nemocenskou Správa sociálního zabezpečení

MZDOVÁ EVIDENCE

- každý měsíc je účetní povinen vystavit ZVL (zúčtovací a výplatní listinu) → je to účetní doklad podle, kterého se účtují mzdy
- obsahuje údaje o všech zaměstnancích za období 1 měsíce

Mzdový list:

- je to analytická evidence k účtu zaměstnanci
- je pro každého zaměstnance a obsahuje údaje za celý rok

Daňový bonus:

- pokud zaměstnanec podepíše prohlášení k dani, může uplatnit také daňové zvýhodnění na vyživované dítě
- může zahrnovat:
  - 1) sleva na děti
  - 2) daňový bonus
  - 3) sleva + bonus
- z vypočítané zálohy na daň odečítáme slevy
- slevy na dani nemohou jít do mínusu

Nepeněžní plnění:

- v případě, že zaměstnavatel poskytuje zaměstnanci nepeněžní plnění např. poskytne auto pro osobní použití, zvyšuje se základ daně a základ pro výpočet SP a ZP o 1 % z pořizovací ceny auta
- ! pozor na výpočet částky k výplatě !
→ není součástí

DOHODY O PRACÍCH KONANÝCH MIMO PRACOVNÍ POMĚR

a) Dohoda o provedení práce

- nesráží se zdravotní a sociální pojištění
- rozsah je omezený

b) Dohoda o pracovní činnosti

- není omezena počtem hodin
- odvádí se zdravotní a sociální pojištění

⇒ k těmto dohodám lze podepsat prohlášení k dani